

I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

NUOMONĖS

TARYBA

TARYBOS NUOMONĖ

2008 m. kovo 4 d.

dėl atnaujintos 2007–2010 m. Austrijos stabilumo programos

(2008/C 74/01)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo ⁽¹⁾, ypač į jo 5 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į Komisijos rekomendaciją,

pasikonsultavusi su Ekonomikos ir finansų komitetu,

PATEIKĖ ŠIĄ NUOMONĘ:

- (1) 2008 m. kovo 4 d. Taryba išnagrinėjo atnaujintą Austrijos stabilumo programą, kuri apima 2007–2010 m. laikotarpį.
- (2) Pastaraisiais metais Austrijos ekonomika augo sparčiai – viršijo kitų euro zonos valstybių vidurkį. Privatus vartojimas buvo vangus, todėl pagrindiniai ekonomikos augimo veiksniai buvo grynasis eksportas ir investicijos. Toliau ribojant darbo užmokesčio augimą, pavyko išlaikyti kainų stabilumą kartu didinant išorės konkurencingumą.

Padėtis Austrijos darbo rinkoje gera – nedarbo lygis vienas žemiausių ES, o bendrasis užimtumo lygis yra didesnis nei Lisabonos strategijoje numatytas 70 % tikslas. Tačiau vyresnio amžiaus darbuotojų užimtumas vis dar gerokai žemesnis nei ES vidurkis. Valstybės skola viršija 60 % BVP, o valdžios sektoriaus deficitas nuo 2005 m. mažėja, bet iki šiol subalansuoto biudžeto pasiekti nepavyko. Ilgalakis valstybės finansų konsolidavimas taip pat priklausys nuo įvairių valdžios lygių fiskalinių santykių pertvarkymo, nes dabartiniai santykiai yra pernelyg sudėtingi ir nepakankamai skaidrūs.

⁽¹⁾ OL L 209, 1997 8 2, p. 1. Reglamentas su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1055/2005 (OL L 174, 2005 7 7, p. 1). Šiame tekste nurodyti dokumentai pateikiami šioje tinklavietėje:
http://ec.europa.eu/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

- (3) Pagal makroekonominę scenarijų, kuriuo pagrįsta programa, numatoma, kad realiojo BVP augimas sulėtės nuo 3,4 % 2007 m. iki vidutiniškai 2,5 % per likusį programos laikotarpį. Remiantis šiuo metu turima informacija ⁽¹⁾ galima teigti, kad šis scenarijus pagrįstas patikimomis augimo prielaidomis. Atsižvelgiant į paskutinius maisto produktų ir naftos kainų pokyčius, infliacija galėtų būti šiek tiek didesnė už prognozuojamą programoje, bet toliau ribojant darbo užmokesčio augimą konkurencinumas turėtų išlikti didelis.
- (4) Naujausioje atnaujintoje stabilumo programoje 2007 m. numatomas valdžios sektoriaus deficitas – 0,7 % BVP, palyginti su 0,9 % BVP tikslu, kurio siekta pagal ankstesnę atnaujintą programą. Pagrindinė šio pagerėjimo, palyginti su siektinu rodikliu, priežastis – geresni nei planuota cikliniai pokyčiai, kai įplaukos viršija biudžeto planus ir kompensuoja truputį didesnę nei planuota išlaidų augimą. Visų pirma didesnės nei planuota įplaukos gautos renkant darbo užmokesčio, įmonių pelno ir kapitalo mokesčius. Taryba pažymi, kad galima teigti, jog apskritai 2007 m. biudžeto vykdymas iš esmės atitinka ir 2007 m. balandžio mėn. Euro grupės patvirtintas biudžeto politikos gaires.
- (5) Pagrindinis vidutinės trukmės biudžeto strategijos uždavinys – iki 2010 m. pasiekti vidutinės trukmės tikslą, t. y. struktūriniu požiūriu subalansuotą biudžeto būklę (t. y. pagal ciklą pakoreguotą balansą atmetus vienkartinės ir kitas laikinąsias priemones). Planuojama, kad valdžios sektoriaus nominalusis biudžeto balansas pasikeis nuo 0,7 % BVP deficito 2007 m. iki 0,4 % BVP biudžeto pertekliaus 2010 m., koregavimą nukeliant į programos laikotarpio pabaigą. Tikimasi, kad per nurodytą laikotarpį pirminis perteklius didės šiek tiek mažiau – 0,9 procentinio punkto BVP. 2007–2010 m. struktūrinis deficitas, apskaičiuotas pagal bendrai sutartą metodiką, sumažės maždaug 1 procentiniu punktu BVP ⁽²⁾. Konsolidavimas daugiausia pagrįstas išlaidų mažinimu, o pagrindiniai veiksniai – riboti išlaidas socialiniams poreikiams ir pasinaudoti administracinėmis reformomis. Palyginti su ankstesne programa, kurioje numatyta, kad vidutinės trukmės tikslas bus beveik pasiektas 2009 m., atnaujintoje programoje planuojamas koregavimas atidedamas šiek tiek vėlesniam laikui, nepaisant geresnių augimo rezultatų 2007 m. Prognozuojama, kad bendroji valdžios sektoriaus skola, kuri apytikriais skaičiavimais 2007 m. buvo truputį mažesnė už Sutartyje nustatytą 60 % BVP pamatinę vertę, programos laikotarpiu toliau mažės 4,5 procentiniais punktais.
- (6) Panašu, kad programoje pateiktų biudžeto projekcijų rizika iš esmės subalansuota 2008 m., tačiau 2009 ir 2010 m. biudžeto rezultatai galėtų būti prastesni už planuotus, nepaisant patikimų makroekonominėms prielaidų. Visų pirma programoje nepateikta pakankamai informacijos apie priemones, būtinas norint paremti didelius išlaidų apribojimus, kurie numatyti per dvejus paskutinius programos metus, nors dėl sutaupyto nedarbo pašalpų ir pensijų lėšų įvykdžius 2004 m. pensijų reformą išlaidų santykis turėtų mažėti. Be to, neaišku, kaip į planuojamas papildomas išlaidas švietimui, moksliniams tyrimams bei plėtrai ir infrastruktūrai programos laikotarpiu atsižvelgta nustatant užsibrėžtas išlaidas, kol nėra aišku, kaip bus įgyvendintas viešojo administravimo sistemos veiksmingumo gerinimas.

Galiausiai programoje numatyta sumažinti mokesčius iki 2010 m., o lėšų tam kompensuoti nenumatyta. Planuoto skolos santykio raidos rizika yra gerai subalansuota – viena vertus, dėl galimai didesnio nei planuota deficito gali kilti pavojus, kad nebus laikomasi programoje nustatytų koregavimo tikslų, bet, kita vertus, nominalusis BVP gali būti didesnis nei planuota.

- (7) Atsižvelgiant į šį rizikos vertinimą, programoje apibrėžtos biudžeto politikos kryptys gali būti nepakankamos, siekiant užtikrinti, kad programoje numatytas vidutinės trukmės tikslas būtų pasiektas iki 2010 m. Tačiau pakankama patikimumo riba, kad nebūtų viršyta 3 % BVP deficito riba esant įprastiems makroekonominėms pokyčiams, bus užtikrinta per visą programos laikotarpį. Siekiant vidutinės trukmės tikslo, programoje numatyto koregavimo tempas 2008 m. nepakankamas ir turėtų būti daug spartesnis, kad atitiktų Stabilumo ir augimo paktą, kuriame nurodyta, kad, esant palankioms

⁽¹⁾ Vertinant visų pirma atsižvelgiama į Komisijos tarnybų rudens prognozę ir Komisijos atliktą nacionalinės reformų programos 2007 m. spalio mėn. įgyvendinimo ataskaitos vertinimą.

⁽²⁾ Jei papildomos išlaidos karinei įrangai būtų laikomos vienkartinė priemone (kaip laikoma programoje, kaip nurodyta toliau pateiktoje apžvalginėje lentelėje, nors Komisijos tarnybos jų tokia nelaiko), struktūrinio deficito koregavimas būtų 0,2 procentinio punkto mažesnis nei būtų tuo atveju, jei į tokias vienkartinės priemones nebūtų atsižvelgiama.

ekonomikos sąlygoms, struktūrinis balansas kasmet turi gerėti daugiau kaip 0,5 % BVP. Taryba taip pat pažymi, kad 2008 m. koregavimo tempas taip pat neatitinka 2007 m. balandžio mėn. Euro grupės patvirtintų biudžeto politikos gairių. Planuojamą koregavimą po 2008 m. reikėtų papildyti konkrečiomis išlaidų mažinimo priemonėmis.

- (8) Valstybės finansų tvarumo rizika Austrijoje nedidelė. Ilgalais visuomenės senėjimo poveikis biudžetui mažesnis už ES vidurkį; prognozuojama, kad pensijų išlaidos, palyginti su visu BVP, ilguoju laikotarpiu mažės. Programoje įvertinta 2007 m. biudžeto būklė, kuri yra geresnė už pradinę būklę pagal ankstesnę programą, padeda sumažinti planuojamą ilgalaikį visuomenės senėjimo poveikį biudžetui. Jei kaip planuojama programoje, vidutinės trukmės laikotarpiu bus išlaikytas didelis pirminis perteklius, valstybės finansų tvarumo rizika dar labiau sumažėtų.
- (9) Stabilumo programa visiškai atitinka nacionalinės reformų programos 2007 m. spalio mėn. įgyvendinimo ataskaitą. Kiek tai susiję su tiesioginių poveikių biudžetui turinčiomis priemonėmis, ir stabilumo programoje, ir įgyvendinimo ataskaitoje numatyta, kad daugiau lėšų bus skiriama į augimą orientuotoms sritims, pvz., moksliniams tyrimams ir plėtrai, infrastruktūrai ir švietimui. Panašiai įgyvendinimo ataskaitoje pateikta informacija apie viešojo administravimo ir sveikatos priežiūros sistemos reformas bei naujos vidutinės trukmės biudžeto struktūros įdiegimą – visa tai yra svarbiausios stabilumo programoje nustatyto biudžeto konsolidavimo plano dalys.
- (10) Programoje pateikta biudžeto strategija tik iš dalies atitinka šaliai skirtas bendrąsias ekonominės politikos gaires, įtrauktas į integruotas gaires, ir gaires euro zonos valstybėms narėms biudžeto politikos srityje, pateiktas atsižvelgiant į Lisabonos strategiją, nes struktūriniai teigiami pokyčiai siekiant vidutinės trukmės tikslo yra nepakankami.
- (11) Atsižvelgiant į duomenų pateikimo reikalavimus, nustatytus elgesio kodekse dėl stabilumo ir konvergencijos programų, programoje pateikiami visi privalomi ir dauguma neprivalomų duomenų ⁽¹⁾.

Daroma bendra išvada, kad, atsižvelgiant į beveik didžiausią įmanomą augimą, programoje numatoma lėta pažanga siekiant vidutinės trukmės tikslo, koregavimą santykinai nukeliant į programos laikotarpio pabaigą ir jį grindžiant neišsamiai apibrėžtomis išlaidų ribojimo priemonėmis. Kyla rizikos, kad po 2008 m. biudžeto tikslai nebus pasiekti ir kad iki programos laikotarpio pabaigos gali nepavykti pasiekti vidutinės trukmės tikslo. Atnaujintoje programoje nenumatytas 2010 m. suplanuotų mokesčių mažinimo kompensavimas. Tikimasi, kad 2007 m. valdžios sektoriaus skola sumažėjo ir yra šiek tiek mažesnė nei 60 % BVP pamatinės vertės ir ateinančiais metais irgi laipsniškai mažės. Ilgalaikio valstybės finansų tvarumo rizika Austrijoje yra nedidelė.

Atsižvelgiant į pirmiau išdėstytą vertinimą, Austrija raginama pasinaudoti tuo, kad galutinis 2007 m. deficitas yra šiek tiek mažesnis nei planuota, ir 2008 m. didinti koregavimo pastangas bei dvejimms paskutiniams programos metams numatytą koregavimą pagrįsti konkrečiomis pakankamomis priemonėmis, įskaitant numatytos mokesčių reformos finansavimą. Taip vidutinės trukmės tikslas turėtų būti įgyvendintas anksčiau nei numatyta programoje, pirmiausia griežčiau ribojant išlaidas ir visas neplanuotai gautas mokesčines pajamas naudojant biudžetui konsoliduoti.

Taryba taip pat pažymi, kad tokie veiksmai atitiktų 2007 m. balandžio mėn. Euro grupės pateiktas fiskalinės politikos gaires.

Pagrindinių makroekonominių ir biudžeto projekcijų palyginimas

		2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	2010 m.
Realusis BVP (pokytis, %)	2007 m. lapkričio mėn. SP	3,3	3,4	2,4	2,5	2,5
	2007 m. lapkričio mėn. COM	3,3	3,3	2,7	2,4	nėra duomenų
	2007 m. kovo mėn. SP	3,1	2,7	2,3	2,5	2,6

⁽¹⁾ Nėra būtent duomenų apie tam tikras atsargų ir srautų koregavimo dalis ir apie kai kuriuos su ilgalaikiu tvarumu susijusius punktus.

		2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	2010 m.
SVKI infliacija (%)	2007 m. lapkričio mėn. SP	1,5	1,9	2,0	2,0	2,0
	2007 m. lapkričio mėn. COM	1,7	1,9	1,9	1,8	nėra duomenų
	2007 m. kovo mėn. SP	1,5	1,6	1,7	1,7	1,8
Gamybos apimtys atotrūkis ⁽¹⁾ (% potencialiojo BVP)	2007 m. lapkričio mėn. SP	- 0,5	0,4	0,4	0,5	0,5
	2007 m. lapkričio mėn. COM ⁽²⁾	- 0,4	0,4	0,8	0,8	nėra duomenų
	2007 m. kovo mėn. SP	- 0,3	0,1	- 0,1	0,1	0,3
Grynasis skolinimas ir (arba) skolinimasis, palyginti su kitomis pasaulio šalimis (% BVP)	2007 m. lapkričio mėn. SP	3,2	3,5	3,7	3,7	3,7
	2007 m. lapkričio mėn. COM	3,3	4,6	5,2	5,3	nėra duomenų
	2007 m. kovo mėn. SP	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų
Valdžios sektoriaus balansas (% BVP)	2007 m. lapkričio mėn. SP	- 1,4	- 0,7	- 0,6	- 0,2	0,4
	2007 m. lapkričio mėn. COM	- 1,4	- 0,8	- 0,7	- 0,4	nėra duomenų
	2007 m. kovo mėn. SP	- 1,1	- 0,9	- 0,7	- 0,2	0,4
Pirminis balansas (% BVP)	2007 m. lapkričio mėn. SP	1,5	2,0	2,1	2,3	2,8
	2007 m. lapkričio mėn. COM	1,4	1,7	1,8	2,0	nėra duomenų
	2007 m. kovo mėn. SP	1,9	2,0	2,1	2,6	3,1
Pagal ciklą pakoreguotas balansas ⁽¹⁾ (% BVP)	2007 m. lapkričio mėn. SP	- 1,2	- 0,9	- 0,8	- 0,4	0,1
	2007 m. lapkričio mėn. COM	- 1,2	- 1,0	- 1,0	- 0,8	nėra duomenų
	2007 m. kovo mėn. SP	- 1,0	- 0,9	- 0,7	- 0,2	0,2
Struktūrinis balansas ⁽³⁾ (% BVP)	2007 m. lapkričio mėn. SP	- 1,2	- 0,7	- 0,6	- 0,4	0,1
	2007 m. lapkričio mėn. COM	- 1,2	- 1,0	- 1,0	- 0,8	nėra duomenų
	2007 m. kovo mėn. SP	- 1,0	- 0,8	- 0,4	- 0,2	0,2
Bendroji valstybės skola (% BVP)	2007 m. lapkričio mėn. SP	61,7	59,9	58,4	57,0	55,4
	2007 m. lapkričio mėn. COM	61,7	60,0	58,4	57,2	nėra duomenų
	2007 m. kovo mėn. SP	62,2	61,2	59,9	58,5	56,8

Pastabos.

⁽¹⁾ Gamybos apimtys atotrūkis ir pagal ciklą pakoreguotas balansas vadovaujantis programomis pagal Komisijos tarnybų perskaičiavimus remiantis programose pateikta informacija.

⁽²⁾ Remiantis potencialaus augimo apskaičiavimais: 2,2 % 2006 m. ir 2,4 % 2007–2009 m.

⁽³⁾ Pagal ciklą pakoreguotas balansas atmetus vienkartinės ir kitas laikinas priemones. Naujausioje programoje vienkartinės ir kitos laikinos priemonės yra 0,2 % BVP 2007 m. ir 2008 m. bei 0,1 % BVP 2009 m. — visos didinančios deficitą (išlaidos karinei įrangai). Komisijos tarnybų rudens prognozėje vienkartinę ir kitų laikinųjų priemonių nenumatyta, nes Komisijos tarnybos šių išlaidų karinei įrangai vienkartinė priemone nelaiko.

Šaltinis:

Stabilumo programa (SP); Komisijos tarnybų 2007 m. rudens ekonominė prognozė (COM); Komisijos tarnybų skaičiavimai.